

munedommer, hvis vi ville have en saadan, dømme efter Lovgivningen lige saadan som andre Domstole. Og naar den højtærede Minister mente, at Smaasager kunne have den største Vigtighed, saa er jeg atter ganske enig med ham. Samme Bemærkning gælder over for det ærede Medlem for Præstø Amts 1ste Valgkreds (Svend Høgsbro); mit skitserede Forslag havde jeg ikke givet den Udførelse, som selvfølgelig er min Mening: at „smaa Sager“ skulde forstaas ikke alene efter Beløbet, men efter Sagens Karakter. Jeg havde for øvrigt forsøgsvis sat det op i et Forslag, inden jeg talte derom, men det gjorde jeg kun for at have det modnet for mig selv, og Udførelsen af Tanken skal jeg heller ikke nu komme ind paa. Naar den højtærede Minister endelig sagde, at Befolkningen neppe vilde føle sig tilfreds med, at den ikke kunde gaa til den faste Domstol af retslærde, saa vil jeg dertil sige, at det er ganske rigtigt. Jeg mener netop, at disse Smaasager, hvis Grænse skulde sættes meget lavt, skulde være absolut indankelige for den faste Dommer, Sysseldommeren, eller hvad man nu vil kalde ham. Hvis man derimod skulde gaa den Vej, som er antydet dels af det ærede Medlem for Præstø Amts 1ste Valgkreds og dels nu af det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Philipsen), nemlig til det, som af det ærede Medlem for Præstø Amts 1ste Valgkreds blev kaldt for en fakultativ Domstol, saa frygter jeg for, at man vil komme til megen Forvirring med Hensyn til, hvor en Sag skulde anlægges; thi saa skulde man jo til den faste Domstol næsten medbringe en Attest for, at Sagen ikke havde været inde for Kommunedommeren; der vilde komme megen Fortrædelighed ud deraf. Man behøver det heller ikke, det kan meget godt gøres uden det. Det ville vi imidlertid tale om paa et senere Standpunkt af Sagen, og jeg trøster mig til at forelægge den Tanke, jeg har fremsat, i en saadan Form, at jeg tør haabe, at den Sympati, som fra forskellige Sider er vunden derfor, kan modnes til en Sammenslutning mellem os om at udføre den. Dog vil jeg endnu tilføje, at naar det ærede Medlem for Københavns Amts 3die Valgkreds (Oscar Hansen) og for øvrigt ogsaa det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds nærede nogen Frygt paa Grund af det, som deres Kundskab til de engelske Forhold belærte dem om, saa tror jeg dog, at jeg kan berøve dem denne Frygt. Deres Frygt an-

gaar dette, at der derovre har været en saa overvældende Mængde af baade dømmende og forvaltende Forretninger, som have været lagte til Fredsdommerne, at man til sidst er kommen til Vanskeligheder med at finde Mænd dertil, saa at man i London ogsaa er kommen bort derfra, og man begynder paa at være betænkt paa ogsaa at have en anden Ordning i meget folkerige Distrikter. Dertil vil jeg sige, at Forholdene i den Henseende ere jo grundforskellige i England og her, thi lige saa mange tusinde Mennesker, som de regne med der til en Fredsdommer, kun lige saa mange hundrede vil man komme til at regne med til en Kommunedommer i en dansk Kommune. Der har man tilmed lagt mangeartede og vigtige Sager til Fredsdommeren; her skulde kun ganske enkelte Arter af meget smaa Sager lægges til Kommunedommeren. Jeg nærer ikke nogen Tvivl om, at det vil kunne gøres. Hvad Mændene selv angaa, er mit Udgangspunkt den Betragtning, at vi have Institutionen i den af Sogneraadet valgte Tyendeforligsmægler — jeg lægger megen Vægt paa denne Herkomst. Der vil intet være til Hinder for, at man giver denne Mand, der nu mægler i Tyendesager, en lidt mere udstrakt Forligsmægling og dertil en meget begrænset Dommeryndighed, som man nu kunde blive enig om. Jeg er ganske overbevist om, at den, som af Sogneraadet bliver valgt til denne Stilling, vil, naar man begrænser Virksomheden fornuftig, gerne paatage sig den og være stolt af at udføre den. Dette angaaende den lille Institution, som jeg har henledet Opmærksomheden paa.

Naar den højtærede Justitsminister i Anledning af en Bemærkning, jeg gjorde, om Bevarelsen af en ganske særegen ekstraordinær Domstol, oplyser mig om, at det hidrører fra en Inkurie i Proceskommissionens Arbejde og i Regeringens Forslag, at Danske Lov 1—2—3 er bibeholdt i den paagældende Paragraf, Strafferetsplejens § 248, er det mig selvfølgelig noget ganske nyt, men jeg er meget glad ved at modtage denne Oplysning. Jeg kan ikke nægte, at da jeg havde dette udmærkede Værk for mig, Proceskommissionens Arbejde, gik jeg ud fra, at naar hin Artikel af Danske Lov var anført, var det forsætligt, men jeg er glad ved at høre, at det her har været uforsætligt. Hvis den ikke havde været anført, havde jeg neppe heller omtalt den anden Artikel, 1—2—1, og naar den højtærede Minister tilraadede